

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Dijana Držaić
Zvanje	mag. paed. et philol. croat.
Naziv škole u kojoj ste trenutno zaposleni	
Adresa elektroničke pošte	dijana.stjepanovic10@gmail.com dijana.drzaic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Prezent
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5.
Broj nastavnih sati	1
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	OŠ HJ A.5.1. Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom. OŠ HJ A.5.5. Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima na ogleđnim i čestim primjerima. OŠ HJ B.5.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.
Tijek nastavnog sata	o motivacija 10 min o osvježavanje potrebnog predznanja 3 min o otkrivanje novih obilježja na primjerima i definiranje 26 min o provjera stečenih spoznaja na novim primjerima i ponavljanje 5 min o davanje uputa za domaću zadaću 1 min
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	U uvodnome dijelu nastavnoga sata učenici improviziraju u grupama jednu situaciju iz školske klupe, što je bio projektni zadatak. Učitelj na ploču

zapisuje tri upotrebene rečenice s glagolom u prezentu.

Učenici osvježavaju predznanje odgovarajući na učiteljeva pitanja:

Što izriču glagoli?

Koje smo glagolsko vrijeme učili do sada?

Što je perfekt?

Od koliko se riječi sastoji perfekt?

Kako glasi perfekt glagola *raditi* u 1. o. jd.?

Kako glasi perfekt glagola *sjediti* u 3. o. mn.?

U zapisanim rečenicama s prezentom učenici prepoznaju glagol, glagolsku osobu i broj te vrijeme vršenja radnje (sadašnjost). Učitelj pita učenike:

Kako se zove sadašnje glagolsko vrijeme u engleskom jeziku?

Kako bi se prema tome zvalo sadašnje glagolsko vrijeme u hrvatskom jeziku?

Kako biste svojim riječima objasnili što je prezent?

Učitelj učenicima s teškoćama daje kognitivnu mapu u kojoj dopunjavaju podatke o prezentu.

Učenici konjugiraju/sprežu četiri glagola u prezentu s obzirom na prezentski nastavak: *sviram, učim, stižem, osluškujem*. Učenici zatim određuju prezentsku osnovu i nastavak uspoređujući konjugirane oblike. Zatim od glagola usmeno tvore niječni i upitni oblik prezenta, a jedan primjer zapisuju u bilježnice. Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o konjugaciji glagola u prezentu.

Učitelj i učenici zapisuju rečenice: *Učenici pišu u svoje bilježnice. Sava teče kroz Zagreb. Dođem ja jučer u školu i vidim najdražu učiteljicu. Popodne se idem igrati s prijateljima*. Učitelj pita učenike:

Što se izriče prezentom?

Jesu li svi glagoli u prezentu?

Odvijaju li se sve radnje u rečenicama u sadašnjosti?

	<p>Kada se odvija radnja u svakoj od rečenica?</p> <p>Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o radnjama koje se izriču prezentom.</p> <p>Učitelj pokazuje učenicima crtež s likovima i njihovim izjavama na kojoj su primjeri rečenica u prezentu. Učenici će odrediti koja se radnja izriče prezentom u svakoj od rečenica (prošla, sadašnja, buduća ili sivevremena).</p> <p>Zatim učenici samostalno pišu po jednu rečenicu koristeći prezent za izricanje sadašnje, prošle, buduće i sivevremene radnje.</p> <p>Učitelj zapisuje četiri rečenice (npr. <i>Pisao sam zadaću. / Ja sam u školi. / Skuhat će ručak. / Ona hoće petice.</i>), a učenici prepoznaju glagole u rečenicama te promišljaju o tome gdje su glagoli <i>biti</i> i <i>htjeti</i> u samoznačnoj upotrebi, a gdje su pomoćni glagoli. Učitelj objašnjava da su glagoli <i>biti</i> i <i>htjeti</i> pomoćni glagoli kada nisu u samoznačnoj upotrebi te promatraju uručak s konjukacijom pomoćnih glagola. Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o glagolima <i>biti</i> i <i>htjeti</i>. Učenici samostalno pišu po jednu rečenicu s glagolom <i>biti</i> i <i>htjeti</i> u samoznačnoj upotrebi i rečenicu u kojoj dolaze kao pomoćni glagoli (dakle sveukupno četiri rečenice).</p> <p>Učitelj zapisuje tri rečenice, kaže učenicima da je pogriješio i moli ih da isprave njegove pogreške:</p> <p>Da li je on u pravu? (Je li on u pravu?)</p> <p>Marija očekiva prijatelje. (očekuje)</p> <p>Neželimo nikoga razočarati. (ne želimo)</p> <p>Trebamoli učiti? (Trebamo li učiti?)</p> <p>Učitelj objašnjava što je u prethodno navedenim rečenicama neispravno i zašto nakon što učenici ponude ispravne rečenice.</p> <p>Svaki učenik treba reći jednu stvar koja mu nije u potpunosti jasna pa učitelj to naknadno pojašnjava.</p> <p>Učitelj za domaću zadaću zadaje učenicima da riješe križaljku.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	- primjeri u kojima učenici prepoznaju prezent

	<ul style="list-style-type: none">- crtež s likovima i njihovim izjavama- uručak s konjugacijom pomoćnih glagola- kognitivna mapa za učenike s teškoćama- križaljka
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<ul style="list-style-type: none">- tijekom nastave u kontinuitetu pitanjima- razgovor učitelja i učenika- promatranje rada i aktivnosti učenika- zadatak vezan uz nastavni sadržaj (konjugiranje glagola u prezentu, pisanje rečenica s predikatima u čijoj su službi glagoli <i>biti</i> i <i>htjeti</i> u samoznačajnoj upotrebi i s predikatima u kojima dolaze kao pomoćni glagoli)- domaća zadaća
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<ul style="list-style-type: none">- učenici određuju prezentsku osnovu i nastavak uspoređujući konjugirane oblike- učenici uspoređuju izjave likova s crteža i zaključuju koji je glagolski oblik u njima prisutan i kakve se radnje, s obzirom na vrijeme, njime mogu izraziti- učenici promatraju rečenice i promišljaju o tome gdje su glagoli <i>biti</i> i <i>htjeti</i> u samoznačajnoj upotrebi, a gdje pomoćni glagoli- učenici ispravljaju pogreške u rečenicama
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>OŠ (1) EJ C.5.1. Uočava i koristi se osnovnim kognitivnim strategijama učenja jezika.</p> <p>osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije.</p> <p>uku A.2.2. / 2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema / Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja.</p> <p>uku B.2.3. / 3. Prilagodba učenja / Uz podršku učitelja, ali i samostalno, prema potrebi učenik mijenja plan ili pristup učenju.</p> <p>uku D.2.2. / 2. Suradnja s drugima / Učenik</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.

	ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Strani jezik: učenici povezuju naziv sadašnjeg glagolskog vremena u engleskom i hrvatskom.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Učitelj učenicima s teškoćama daje kognitivnu mapu koju treba nadopuniti podacima o prezentu.
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	- nastavni listić s dodatnim zadacima - učenici pišu svom kolegi u klupi kodiranu šifru u kojoj se koristi prezent pomoću Cezarove šifre
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	Kod vrednovanja određivanja prezentske osnove i nastavka kriterij je vrednovanja točno odvojena prezentska osnova od nastavka u primjerima. Kod vrednovanja određivanja radnji u rečenicama na crtežu s likovima i njihovim izjavama kriterij je vrednovanja prepoznavanje glagola u prezentu i imenovanje radnje koja se prezentom izriče. Kod vrednovanja prepoznavanja glagola <i>biti</i> i <i>htjeti</i> u samoznačnoj upotrebi te kao pomoćnih glagola kriterij je vrednovanja objašnjenje prema primjerima.
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	Za projektni zadatak učenici su imali tjedan dana. Dobili su uputu da pripreme improvizaciju jedne situacije iz školske klupe. Učitelj je učenike podijelio u grupe slučajnim odabirom. Svi su učenici morali sudjelovati u improvizaciji s najmanje tri rečenice. Učenici su se na satovima Hrvatskog jezika mogli savjetovati s učiteljem.
Poveznice na multimedijske i interaktivne sadržaje	- Bubbl.us za izradu umnih mapa - crtež s likovima i njihovim izjavama preuzetima s interneta - EclipseCrossword.com za izradu križaljki
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html

Odluka o donošenju kurikulumu za međupredmetnu temu Osobni i socijalni razvoj za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_153.html

Odluka o donošenju kurikulumu za međupredmetnu temu Učiti kako učiti za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html

Jozić, Željko (ur.): Hrvatski pravopis, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.

Težak, Stjepko: Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1, Školska knjiga, Zagreb, 1995.

Težak, Stjepko; Babić, Stjepan: Gramatika hrvatskoga jezika, priručnik za osnovno jezično obrazovanje, Zagreb, 2005.

Udžbenik hrvatskoga jezika

PRILOZI:

1. Cezarova šifra

Otvoreno: a b c č ć d đ e f g h i j k l m n o p r s š t u v z ž
Šifra: Č Ć D Đ E F G H I J K L M N O P R S Š T U V Z Ž A B C

2. Crtež s likovima i njihovim izjavama

3. Uručak s konjugacijom pomoćnih glagola

	BITI				HTJETI		
	nesvršeni prezent			svršeni prezent	nesvršeni prezent		
	naglašeni (duži)		nenaglašeni (kraći)		naglašeni (duži)		nenaglašeni (kraći)
	JESNI	NIJEČNI			JESNI	NIJEČNI	
1. o. jd.	jesam	nisam	sam	budem	hoću	neću	ću
2. o. jd.	jesi	nisi	si	budeš	hoćeš	nećeš	ćeš
3. o. jd.	jest	nije	je	bude	hoće	neće	će
1. o. mn.	jesmo	nismo	smo	budemo	hoćemo	nećemo	ćemo
2. o. mn.	jeste	niste	ste	budete	hoćete	nećete	ćete
3. o. mn.	jesu	nisu	su	budemo	hoće	neće	će

4. Nastavni listić s dodatnim zadacima

1. Konjugiraj glagole u prezentu.

	strugati	vikati	lajati	jesti
jd.				
1.				
2.				
3.				
mn.				
1.				
2.				
3.				

2. Ispravi pogrešno napisane rečenice.

Nedam nijednu svoju igračku. _____

Jesteli me zvali? _____

Marko mi danas ni je htio posuditi olovku. _____

Da li vidite što on radi? _____

3. Podcrtaj glagole u prezentu i odredi im glagolsku osobu i broj.

Želim završiti ovaj razred s odličnim uspjehom kako bih mogao upisati željenu srednju školu.

Volim sve predmete, nijedan mi nije mrzak. Već sada moram razmišljati o svojim ocjenama jer srednje škole boduju konačni uspjeh i u petom razredu. Mislim da dobro organiziram vrijeme jer stignem čak i svirati i družiti se s prijateljima. Sve se može stići ako si organiziran.

4. U tekst umetni glagol u prezentu i zadanoj glagolskoj osobi i broju.

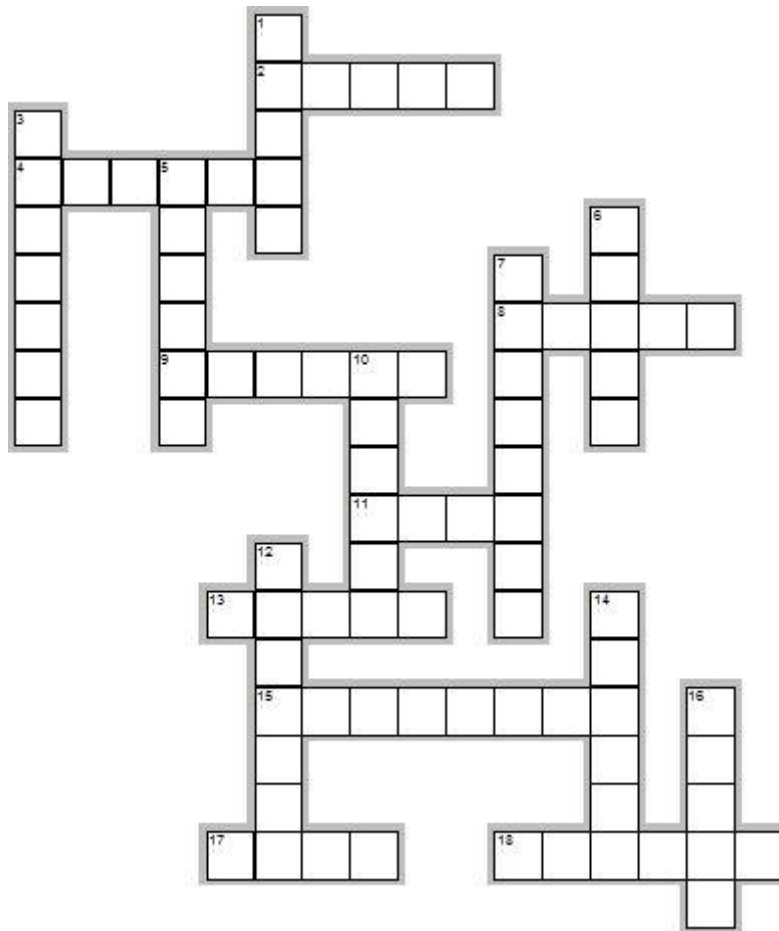
_____ (voljeti, 1. o. jd.) svoje roditelje jer mi _____ (dopustiti, 3.

o. mn.) mnoge stvari čak i kada nisam to zaslužio. _____ (imati, 1. o. jd.) najboljega

prijatelja koji sa mnom _____ (igrati, 3. o. jd.) nogomet nakon škole.

5. Križaljka

VODORAVNO

2. čitati 2. o. jd. prezent
4. pjevati 1. o. jd.
8. jesti 1. o. jd. prezent
9. trčati 1. o. mn. prezent
11. lupati 3. o. jd. prezent
13. slušati 3. o. jd. prezent
15. kupovati 2. o. mn. prezent
17. kuhati 3. o. jd. prezent
18. pisati 2. o. mn. prezent

OKOMITO

1. učiti 3. o. mn. prezent
3. spavati 1. o. mn. prezent
5. voziti 2. o. mn. prezent
6. raditi 1. o. jd. prezent
7. vježbati 1. o. mn. prezent
10. misliti 2. o. jd. prezent
12. slikati 3. o. mn. prezent
14. gledati 2. o. jd. prezent
16. čistiti 3. o. mn. prezent

6. Kognitivna mapa

